

САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Дорноговь аймгийн Даланжаргалан сумын Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитын хураангуй тайлан

Аудитын код: ДГА-2024/03/НА-СТА-ТТЗ

Цахим хуудас: www.audit.mn Сайншанд сум 2024 он	Тэргүүлэх аудитор: Т.Ган-Өлзий
	Цахим хаяг: gan-ulziit@audit.gov.mn
	Аудитын менежер: У.Оюунтүлхүүр
	Цахим хаяг: oyuntulkhuur.u@audit.gov.mn
	Ахлах аудитор: О.Нарангарав
Цахим хаяг: enhtsetsege@audit.gov.mn	
Аудитор: М.Дүүрэнжаргал	
Цахим хаяг: duurenjargalm@audit.gov.mn	

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

**ДОРНОГОВЬ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

Орон нутгийн өмчийн III байр, Залуучууд гудамж,
3 дугаар баг, Сайншанд сум, Дорноговь аймаг, 44103,
Утас: (976) 7052 2734

Цахим хуудас: domogovi@audit.gov.mn

2024.03.25 № 1-6/311

танай _____-ны № _____-т

**ДАЛАНЖАРГАЛАН СУМЫН
ЗАСАГ ДАРГА Д.БЭХБАТ ТАНАА**

Өөрчлөлтгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.2-д заасны дагуу Даланжаргалан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх нэгтгэсэн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Даланжаргалан сумын төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн 2023 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, аудит хийгдэх байгууллагаас хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой аудитын нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Асуудлыг онцолсон хэсэг

Сумын ИТХ-аар баталсан 14 нэр төрлийн татварын болон татварын бус орлогын гүйцэтгэл 108 хувь буюу 401.9 сая төгрөгөөр давсан байна. Энэ нь тус суманд уул уурхайн чиглэлээр үйл ажиллагаа явуулдаг компанид татварын байгууллагаар шалгалтаар 139.8 сая төгрөгийн торгууль, алданги ногдуулсан, мөн аж ахуйн нэгжийн ажилчдын цалин хөлсний татварын суутгал сумын төсөвт төвлөрч эхэлсэнтэй холбоотой байна.

Аудитын гол асуудал

1. Сумын Засаг даргын Тамгын газар нь арилжааны банкны харилцах дансаар 5.7 сая төгрөгийн 4 гүйлгээг журамд заасан хэмжээнээс хэтрүүлэн зарцуулсан байна.
2. Сумын иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал нь Төрийн хэмнэлтийн хуулийг зөрчиж, хууль тогтоомжид заагдаагүй 1.0 сая төгрөгийн тэтгэмжийг сумын татварын байцаагч, газрын даамалд олгосон байна.

010020079

Бусад асуудлын хэсэг

Улсын төсвөөс санхүүжүүлдэг боловсрол, соёлын 3 байгууллага, эрүүл мэндийн 1 байгууллагын тогтмол зардлыг сумын орон нутгийн төсвөөс санхүүжүүлээгүй боловч тухайн төвлөрүүлэн захирагчийн нэгтгэсэн тайланд тусгагдаж байна.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

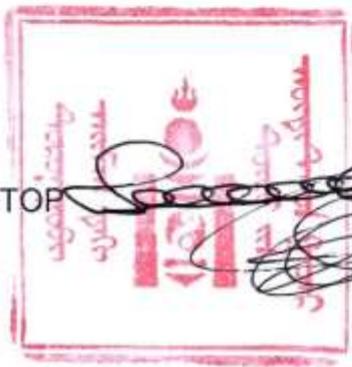
Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт нь дээд түвшнийх боловч үнэмлэхүй түвшний баталгаажуулалт биш бөгөөд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүх материаллаг буруу илэрхийлэл бүрийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа болохгүй юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гарах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР Т.ГАН-ӨЛЗИЙ

2.АУДИТ ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН НЭГТГЭСЭН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛ

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн байдлын тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	619,603.25	685,013.08
31	МӨНГӨН ХӨРӨНГӨ	319,305.61	375,348.17
31200	Банкинд байгаа бэлэн мөнгө	319,305.61	375,348.17
31210	Төгрөг	319,305.61	375,348.17
31211	Төрийн сангийн харилцах	319,305.61	375,348.07
31213	Арилжааны банк дахь харилцах	-	0.10
33	АВЛАГА	165,129.07	132,596.00
33500	Бусад авлага	1,758.86	2,276.32
33510	Байгууллагаас авах авлага	463.50	980.96
33520	Хувь хүмүүсээс авах авлага	1,295.36	1,295.36
33600	Зээлийн авлага	163,370.21	130,319.67
33610	Дотоод эх үүсвэрээс олгосон зээлийн авлага	163,370.21	130,319.67
33612	Хувь хүмүүст олгосон зээл	163,370.21	130,319.67
34	УРЬДЧИЛГАА	31,750.00	31,750.00
34600	Урьдчилж гарсан зардал	31,750.00	31,750.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	103,418.57	145,318.92
35100	Түүхий эд материал	6,287.50	6,237.50
35110	Тусгай зориулалттай материал	6,287.50	6,237.50
35400	Хангамжийн материал	94,291.07	135,791.42
35410	Бичиг хэргийн материал	3,678.90	3,751.70
35420	Аж ахуйн материал	80,867.86	114,066.91
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,744.31	17,770.31
35440	Түлш, шатах тослох материал	-	202.50
35600	Мал амьтад	2,840.00	3,290.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	4,268,120.69	4,429,253.02
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	4,268,120.69	4,429,253.02
39200	Биет хөрөнгө	4,133,254.27	4,295,436.35
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	2,714,075.90	2,714,075.90
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(213,247.23)	(339,096.53)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	343,722.30	383,467.73
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(240,934.04)	(277,822.24)
39205	Машин тоног төхөөрөмж(компьютер)	207,149.68	246,815.18
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(73,354.39)	(114,794.52)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	221,774.54	391,792.72
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(119,127.84)	(157,288.04)
39209	Зам, гүүрийн байгууламж	567,490.14	633,521.49
39210	Хуримтлагдсан элэгдэл	(264,677.86)	(321,426.88)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	770,169.70	770,169.70
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(118,784.56)	(141,888.17)
39216	Дуусаагүй барилга, байгууламж	338,997.94	507,910.01
39300	Биет бус хөрөнгө	134,866.41	133,816.66
39301	Программ хангамж	5,413.00	5,413.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(3,358.49)	(4,408.24)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	132,811.90	132,811.90
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	4,887,723.94	5,114,266.10
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	11,195.45	11,195.57
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	11,195.45	11,195.57
41300	Өглөг	11,195.45	11,195.57
41310	Ажилчидтай холбогдсон өглөг	219.98	-
41320	Бараа үйлчилгээний зардлын өглөг	10,567.85	10,567.85
41360	Бусад өглөг	407.62	627.72

41361	Байгууллагад төлөх өглөг	-	220.10
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	407.62	407.62
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	4,876,528.50	5,103,070.53
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	4,876,528.50	5,103,070.53
51100	Засгийн газрын оруулсан капитал	1,172,933.05	1,172,933.05
511002	Орон нутгийн төсвийн оруулсан хөрөнгө	1,172,933.05	1,172,933.05
51200	Хуримтлагдсан үр дүн	3,575,461.97	3,802,004.01
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	6,247,799.58	3,583,204.36
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(2,672,337.60)	218,799.64
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	128,133.47	128,133.47
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	4,887,723.94	5,114,266.10

1.2 Аудит хийсэн санхүүгийн нэгтгэсэн үр дүнгийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	6,762,760.22	5,831,097.86
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3,797,635.27	5,246,497.51
110	Орлогын албан татвар	2,582,209.15	4,018,975.21
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	2,582,209.15	4,018,975.21
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	2,123,100.84	3,270,516.33
110002	Үйл ажиллагааны орлого	15,996.43	9,679.15
110003	Хөрөнгийн орлого	29,442.47	32,006.02
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,394.00	5,389.00
110008	Шууд бус орлого	409,275.41	701,384.70
113	Хөрөнгийн албан татвар	69,111.05	126,781.85
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	44,381.65	101,414.39
113002	Бууны албан татвар	1,320.00	1,222.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	23,409.40	24,145.46
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	1,146,315.07	1,100,740.46
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	169,554.42	239,385.99
118001	Улсын тэмдэгтийн хураамж	3,214.25	3,895.71
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	122,196.17	174,053.68
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	44,144.00	61,436.60
1181	Газрын төлбөр	975,678.81	860,413.47
118101	Газрын төлбөр	975,678.81	860,413.47
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,081.83	941.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,081.83	941.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	1,701,869.24	506,820.50
120	Нийтлэг татварын бус орлого	1,701,869.24	506,820.50
120003	Торгуулийн орлого	14,641.12	157,316.43
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	18,941.00	29,128.79
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	17,359.73	25,018.95
1200046	Зээлийн хүүгийн орлого	1,581.27	4,109.84
120017	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Үндсэн хөрөнгө	1,646,937.13	299,723.45
120018	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого - Бараа материал	21,350.00	20,651.83
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,263,255.71	77,779.84
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	248,131.76	-

131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	248,131.76	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	15,018.07	77,779.84
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	18,216.65
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,591.00	-
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	11,427.07	59,563.19
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,000,105.88	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,000,105.88	-
II	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,398,542.72	1,981,053.75
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,398,542.72	1,981,053.75
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,586,116.34	1,628,799.19
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	403,727.28	524,775.92
210101	Үндсэн цалин	296,950.09	309,184.65
210102	Нэмэгдэл	44,360.81	115,864.22
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	28,773.20	41,292.34
210104	Урамшуулал	27,825.49	41,522.30
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,817.69	16,912.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,092.47	65,065.85
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,699.31	44,776.10
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,228.84	5,253.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,269.19	4,165.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	875.44	985.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,019.69	9,885.19
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	398,590.98	59,377.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,620.33	16,314.37
210302	Түлш, халаалт	352,236.84	41,965.21
210303	Цэвэр, бохир ус	18,733.81	1,097.63
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	378,626.29	80,092.96
210401	Бичиг хэрэг	6,348.40	5,642.30
210402	Тээвэр, шатахуун	33,218.08	38,569.17
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	3,722.98	3,758.58
210404	Ном, хэвлэл	741.60	384.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	3,170.31	31,498.92
210408	Бараа материал акталсны зардал	5,859.19	-
210409	Бараа материал шилжүүлсний зардал	325,325.73	-
2105	Норматив зардал	440.00	4,522.95
210502	Хоол, хүнс	440.00	4,522.95
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	18,781.81	119.00
210604	Урсгал засвар	18,781.81	119.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,550.20	11,201.30
210702	Дотоод албан томилолт	4,550.20	11,201.30
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	48,177.12	181,040.79
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	46,348.46	178,422.64
210803	Даатгалын үйлчилгээ	753.08	724.95
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	321.31	300.06
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	300.00	-

210807	Газрын төлбөр	454.28	1,593.14
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	283,130.20	702,603.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	2,312.00	370,849.27
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	2,351.60	1,280.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	278,466.60	330,473.94
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	3,812,426.38	352,254.56
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	-	350,696.56
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	-	350,696.56
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	150.00	1,558.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	150.00	1,558.00
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,812,276.38	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	563,795.55	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,248,480.83	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (III)=(I)-(II)	1,364,217.50	3,850,044.11
V	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	4,036,555.11	2,749.96
225001	Үндсэн хөрөнгө, бараа материал худалдсаны гарз	137.95	1,488.96
225010	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Үндсэн хөрөнгө	3,736,679.30	-
225011	Үнэ төлбөргүй гарсан зардал - Бараа материал	299,737.86	1,261.00
VI	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ НИЙТ ҮР ДҮН (VI)=(III)+(IV)-(V)	(2,672,337.60)	3,847,294.15

1.3 Аудит хийсэн нэгтгэсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
1	2021 оны 12-р сарын 31-нээх үлдэгдэл	2,770,600.56	464,113.56	4,477,212.10	7,711,926.22
2	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	(1,597,667.52)	(335,980.08)	1,770,587.48	(163,060.12)
3	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,172,933.05	128,133.47	6,247,799.58	7,548,866.10
4	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт бууралт	-	-	-	-
5	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
6	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
7	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	(2,672,337.60)	(2,672,337.60)
8	2022 оны 12-р сарын 31-нээх үлдэгдэл	1,172,933.05	128,133.47	3,575,461.97	4,876,528.50
9	2023 оны 1-р сарын 1-нээх үлдэгдэл	1,172,933.05	128,133.47	3,575,461.97	4,876,528.50
10	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	-	-	7,742.39	7,742.39
11	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	1,172,933.05	128,133.47	3,583,204.36	4,884,270.88

12	Өмчид гарсан өөрчлөлт	-	-	-	-
13	Зарласан ногдол ашиг	-	-	-	-
14	Тайлант үеийн үр дүн	-	-	218,799.64	218,799.64
15	2023 оны 12-р сарын 31-наарх үлдэгдэл	1,172,933.05	128,133.47	3,802,004.01	5,103,070.53

1.4 Аудит хийсэн нэгтгэсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	ӨМНӨХ ОН	ТАЙЛАНТ ОН
I	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (I)	5,178,605.58	5,562,030.85
11	ТАТВАРЫН ОРЛОГО	3,797,635.27	5,246,497.51
110	Орлогын албан татвар	2,582,209.15	4,018,975.21
1100	Хувь хүний орлогын албан татвар	2,582,209.15	4,018,975.21
110001	Цалин, хөдөлмөрийн хөлс, шагнал, урамшуулал болон тэдгээртэй адилтгах хөдөлмөр эрх	2,123,100.84	3,270,516.33
110002	Үйл ажиллагааны орлого	15,996.43	9,679.15
110003	Хөрөнгийн орлого	29,442.47	32,006.02
110004	Хөрөнгө борлуулсны орлого	4,394.00	5,389.00
110008	Шууд бус орлого	409,275.41	701,384.70
113	Хөрөнгийн албан татвар	69,111.05	126,781.85
113001	Үл хөдлөх эд хөрөнгийн албан татвар	44,381.65	101,414.39
113002	Бууны албан татвар	1,320.00	1,222.00
113004	Малд ногдуулах албан татвар	23,409.40	24,145.46
118	Бусад татвар, төлбөр, хураамж	1,146,315.07	1,100,740.46
1180	Бусад нийтлэг төлбөр, хураамж	169,554.42	239,385.99
118001	Улсын тэмдэгийн хураамж	3,214.25	3,895.71
118006	Түгээмэл тархацтай ашигт малтмал ашигласны төлбөр	122,196.17	174,053.68
118009	Хог хаягдлын үйлчилгээний хураамж	44,144.00	61,436.60
1181	Газрын төлбөр	975,678.81	860,413.47
118101	Газрын төлбөр	975,678.81	860,413.47
1182	Байгалийн нөөц ашигласны төлбөр	1,081.83	941.00
118203	Ус, рашааны нөөц ашигласны төлбөр	1,081.83	941.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	82,384.80	218,259.35
120	Нийтлэг татварын бус орлого	82,384.80	218,259.35
120003	Торгуулийн орлого	14,641.12	157,060.14
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	67,743.68	61,199.21
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	54,151.86	36,180.26
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	13,591.83	25,018.95
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	1,298,585.51	97,273.99
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	248,131.76	-
131008	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	248,131.76	-
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	30,698.72	97,273.99
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	18,216.65
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	3,591.00	-

131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	27,107.72	79,057.34
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	1,019,755.03	-
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	1,000,105.88	-
132003	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг /орон нутгийн төсөвт байгууллага улсад төвлөрүүлэх орлого/	19,649.15	-
II	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,308,238.39	1,853,034.09
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,308,238.39	1,853,034.09
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,133,031.23	1,340,052.15
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	403,580.86	524,855.92
210101	Үндсэн цалин	296,803.67	306,624.48
210102	Нэмэгдэл	44,360.81	118,504.40
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	35,573.20	41,292.34
210104	Урамшуулал	21,025.49	41,522.30
210105	Гэрээт ажлын хөлс	5,817.69	16,912.40
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	50,018.91	65,205.83
210201	Тэтгэврийн даатгал	34,625.85	44,916.08
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,047.63	5,253.97
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,223.33	4,165.56
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	733.04	985.02
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	7,389.06	9,885.19
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	399,402.50	59,377.21
210301	Гэрэл, цахилгаан	27,620.33	16,314.37
210302	Түлш, халаалт	352,236.84	41,965.21
210303	Цэвэр, бохир ус	19,545.34	1,097.63
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	33,531.43	39,992.55
210401	Бичиг хэрэг	3,793.10	4,918.10
210402	Тээвэр, шатахуун	22,453.76	28,160.33
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,079.98	3,827.58
210404	Ном, хэвлэл	741.60	384.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	240.00	240.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,222.99	2,462.55
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	22,332.51	8,180.00
210604	Урсгал засвар	22,332.51	8,180.00
2107	Томилолт, зочны зардал	4,550.20	11,201.30
210702	Дотоод албан томилолт	4,550.20	11,201.30
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	210,433.31	252,248.88
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	208,604.66	249,630.73
210803	Даатгалын үйлчилгээ	753.08	724.95
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	321.31	300.06
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	300.00	-
210807	Газрын төлбөр	454.28	1,593.14
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	9,181.50	378,990.47
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,000.00	374,076.97
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	4,181.50	4,913.50
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	4,175,207.16	512,981.94
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	325,325.73	510,629.84
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	325,325.73	510,629.84

2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	607.50	2,352.10
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	607.50	2,352.10
2134	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, санхүүжилт	3,831,925.53	-
213401	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт төсөвт байгууллага	563,795.55	-
213403	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	3,248,480.83	-
213405	Нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	19,649.15	-
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	17,348.40	-
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	17,348.40	-
III	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (III)=(I)-(II)	(129,632.81)	3,708,996.76
V	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (V)	14,171.40	24,459.70
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	14,171.40	24,459.70
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	14,171.40	24,459.70
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	14,171.40	24,459.70
VI	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VI)=(IV)-(V)	(14,171.40)	(24,459.70)
VIII	НИЙТ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (VIII)=(III)+(VI)+(VII)	(143,804.21)	3,684,537.06
101	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	463,109.82	319,305.61
20	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	319,305.61	375,348.17

1.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	2,040,812.40	1,664,159.43	376,652.97
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	2,040,812.40	1,664,159.43	376,652.97
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	1,402,092.70	1,151,177.49	250,915.21
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	606,843.60	524,855.92	81,987.68
210101	Үндсэн цалин	347,574.00	306,624.48	40,949.52
210102	Нэмэгдэл	142,811.60	118,504.40	24,307.20
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	50,060.00	41,292.34	8,767.66
210104	Урамшуулал	46,598.00	41,522.30	5,075.70
210105	Гэрээт ажлын хөлс	19,800.00	16,912.40	2,887.60
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	72,497.90	65,205.83	7,292.07
210201	Тэтгэврийн даатгал	47,336.20	44,916.08	2,420.12
210202	Тэтгэмжийн даатгал	6,290.40	5,253.97	1,036.43
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	5,032.40	4,165.56	866.84
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,258.00	985.02	272.98
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	12,580.90	9,885.19	2,695.71
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	471,911.40	421,166.27	50,745.13

210301	Гэрэл, цахилгаан	49,948.70	38,267.53	11,681.17
210302	Түлш, халаалт	391,342.10	362,749.01	28,593.09
210303	Цэвэр, бохир ус	30,620.60	20,149.73	10,470.87
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	42,724.60	38,861.21	3,863.39
210401	Бичиг хэрэг	4,950.50	4,918.10	32.40
210402	Тээвэр, шатахуун	29,425.60	27,028.99	2,396.61
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	4,688.50	3,827.58	860.93
210404	Ном, хэвлэл	880.00	384.00	496.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	280.00	240.00	40.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,500.00	2,462.55	37.45
2105	Норматив зардал	600.00	-	600.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	600.00	-	600.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	39,600.00	35,987.70	3,612.30
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	21,000.00	20,999.70	0.30
210604	Урсгал засвар	18,600.00	14,988.00	3,612.00
2107	Томилолт, зочны зардал	13,025.10	11,201.30	1,823.80
210702	Дотоод албан томиллолт	13,025.10	11,201.30	1,823.80
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	140,924.00	44,460.36	96,463.64
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	137,443.00	41,842.21	95,600.79
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	330.00	-	330.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	750.00	724.95	25.05
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	521.00	300.06	220.94
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	280.00	-	280.00
210807	Газрын төлбөр	1,600.00	1,593.14	6.86
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	13,966.10	9,438.90	4,527.20
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	5,500.00	5,479.90	20.10
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	8,466.10	3,959.00	4,507.10
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	638,719.70	512,981.94	125,737.76
2131	Засгийн газрын урсгал шилжүүлэг	634,969.70	510,629.84	124,339.86
213101	Засгийн газрын дотоод шилжүүлэг	634,969.70	510,629.84	124,339.86
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	3,750.00	2,352.10	1,397.90
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	3,750.00	2,352.10	1,397.90
III	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	2,040,812.40	1,723,590.25	317,222.15
31	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	491,653.30	489,034.95	2,618.35
310004	Орон нутгийн хөгжлийн нэгдсэн сангаас санхүүжих	491,653.30	489,034.95	2,618.35
32	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	1,343,711.70	1,173,356.10	170,355.60
320001	Орон нутгийн төсвөөс	1,343,711.70	1,173,356.10	170,355.60
35	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	205,447.40	61,199.21	144,248.19
350001	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	-	36,180.26	(36,180.26)
350002	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	1,000.00	25,018.95	(24,018.95)

350003	Урьд оны үлдэгдлээс санхүүжих	204,447.40	-	204,447.40
4	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл	-	299,656.46	(299,656.46)
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл	-	359,087.29	(359,087.29)
6	ТӨСВИЙН БУСАД МЭДЭЭЛЛИЙН АНГИЛАЛ	71	71	0
61	БАЙГУУЛЛАГЫН ТОО	7	7	0
610001	Төсвийн байгууллага	7	7	0
62	АЖИЛЛАГСДЫН ТОО	32	32	0
620001	Удирдах ажилтан	10	10	0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	11	11	0
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	0
620004	Гэрээт ажилтан	3	3	0
65	ОРОН ТООНЫ МЭДЭЭЛЭЛ	32	32	0
650001	Төрийн захиргааны албан хаагч (ТЗ)	11	11	0
650009	Төрийн үйлчилгээний бусад албан хаагч (ТҮ)	10	10	0
650010	Гэрээт ажилтан	3	3	0
650011	Улс төрийн албан хаагч (УТ)	8	8	0

1.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

/мянган төгрөгөөр/

Код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	Гүйцэтгэл зөрүү
II	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	-	209,945.99	(209,945.99)
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	-	209,945.99	(209,945.99)
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	-	193,685.21	(193,685.21)
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	-	1,131.34	(1,131.34)
210402	Тээвэр, шатахуун	-	1,131.34	(1,131.34)
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	-	660.00	(660.00)
210602	Тавилга	-	660.00	(660.00)
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	-	190,939.37	(190,939.37)
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	-	190,939.37	(190,939.37)
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	-	954.50	(954.50)
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	-	954.50	(954.50)
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	-	16,260.78	(16,260.78)
2133	Олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	-	16,260.78	(16,260.78)
213405	Орон нутгийн төсвийн ерөнхийлөн захирагчдад олгох татаас, нэмэлт санхүүжилт төвлөрүүлэх шилжүүлэг	-	16,260.78	(16,260.78)
I	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	-	209,945.99	(209,945.99)
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	209,945.99	(209,945.99)

131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	18,216.65	(18,216.65)
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	112,672.00	(112,672.00)
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	79,057.34	(79,057.34)

3. АУДИТЫН ИЛРҮҮЛЭЛТ

Төсвийн төвлөрүүлэн захирагчийн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар илэрсэн зөрчил.

Аудитаар нийцлийн аудитын асуудлаар нийт үнийн дүнгүй 1 зөрчил илэрч, 1 зөвлөмжийг хүргүүлэв.

3.1 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой асуудал

Илрүүлэлт: Шилэн дансны системд сумын татварын болон татварын бус 14 нэр төрлийн нийт 4,845.9 сая төгрөгийн 145 орлогын гүйлгээг мэдээлээгүй байна. Энэ нь Шилэн дансны тухай хуулийн 4 дүгээр зүйлийн 4.1.1-т “мэдээлэл үнэн зөв, бодитой, иж бүрэн байх”, 4.1.3-т “тогтоосон хугацаанд, тогтмол, шуурхай мэдээлдэг байх”, 6 дугаар зүйлийн 6.4.5-т “цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийг долоо хоногийн дотор мэдээлнэ”, Нийтийн мэдээллийн ил тод байдлын тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.4.7-т “цалингийн зардлаас бусад таван сая, түүнээс дээш төгрөгийн үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээг гүйлгээ тус бүрээр, гүйлгээний агуулга, хүлээн авагчийн нэрийн хамт байнга ил тод, нээлттэй байлгана” гэж заасныг тус тус зөрчсөн байна.

Өгсөн зөвлөмж: Шилэн дансны системд мэдээлэх шаардлагатай 4,845.9 сая төгрөгийн 145 орлогын гүйлгээг нөхөн байршуулж, цаашид мэдээллийг хуулиар тогтоосон хугацаанд байршуулах, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2024 оны 04 дугаар сарын 20 -ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Дүн	8	8.5	-	-	1	0.9	7	7.6	-	-	-	-
-----	---	-----	---	---	---	-----	---	-----	---	---	---	---

Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

/сая төгрөгөөр/

Байгууллагын нэр	Нийт зөрчил		Үүнээс					
			Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилттэй холбоотой зөрчил								
Засаг даргын Тамгын газар	1	-					1	-
Иргэдийн Төлөөлөгчдийн Хурал	1	-					1	-
Орон нутгийн хөгжлийн сан	1	-					1	-
Санхүүгийн нэгтгэсэн тайлан	1	-					1	-
Дүн	4	-					4	-
Бусад хууль тогтоомжтой холбоотой зөрчил								
Дүн								
Нийт дүн								

5. ТӨСВИЙН ЗАХИРАГЧИЙН АНГИЛЛААР АУДИТАД ХАМРАГДСАН БАЙДАЛ БА САНАЛ ДҮГНЭЛТИЙН ТАЛААРХ МЭДЭЭЛЛИЙН НЭГТГЭЛ

№	Төсвийн захирагчийн ангилал	Байгууллага, нэгжийн тоо				Санал дүгнэлтийн хэлбэр			
		Аудитад хамрагдах	Үүнээс: Аудит хийсэн хэлбэр			Зөрчилгүй	Хязгаарлалттай	Сөрөг	Дүгнэлт өгөхөөс татгалзсан
			Санал дүгнэлт гаргасан	Түүвэрт хамруулсан	Аудит хийгээгүй				
A	1	2	3	4	5	7	8	9	10
1	ТШЗ	2	-	2	-	-	-	-	-
2	Төсөл, хөтөлбөр	-	-	-	-				
3	ЗГТС	3	-	3	-				
4	ТТЗ								
5	ТЕЗ								
	НИЙТ	5	-	5	-	-	-	-	-